

RIKSDAGENS SVAR 140/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av fastighetsbildningslagen och lagen angående vissa grannelagsförhållanden

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av fastighetsbildningslagen och lagen angående vissa grannelagsförhållanden (RP 65/2005 rd).

Beredning i utskott

Jord- och skogsbruksutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (JsUB 4/2005 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av fastighetsbildningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fastighetsbildningslagen av den 12 april 1995 (554/1995) 17 § 2 mom. (*o i k. 13.1.2006*), 51, 68, 77, 88, 90 och 103 §, 154 § 1 mom., 155—157, 159, 160, 162 och 190 §, 203 § 3 mom., 209 §, 232 § 1 mom. 12 och 13 punkten, 233 §, 241 § 1 mom., 243 § 2 mom. 1 punkten, 280 a §, 285 § 2 mom., 288 a § samt 289 § 1 mom.,

av dem 77 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 273/1998, 103 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1188/1996, 154 § 1 mom., 155 och 160 §, 285 § 2 mom. samt 288 a § sådana de lyder i lag 322/1999, 156 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 273/1998 och 322/1999, 157 och 209 § sådana de lyder delvis ändrade i sistnämnda lag, 162 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 477/2004, 203 § 3 mom. och 232 § 1 mom. 13 punkten sådana de lyder i nämnda lag 1188/1996, 243 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1180/2000 samt 280 a § och 289 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 273/1998, samt

fogas till 67 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 333/1999, ett nytt 4 mom., till 165 §, sådan den lyder i nämnda lag 322/1999, ett nytt 3 mom., till lagen en ny 194 a §, till 232 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i nämnda lagar 1188/1996 och 273/1998, en ny 14 punkt, till 271 § ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 281 a §, som följer:

17 §

— — — — —
Kommunen har rätt att föra talan på sitt område vid förrättningar som avses i 168 § 4 mom.

51 §

Vid klyvning kan avvikelse göras från den ägomassa eller det totalvärde av egendomen som enligt delningsgrunden skulle tillfalla en lägenhet.

het som bildas, om alla delägare enas om saken och det är nödvändigt för att bilda ändamålsenliga fastigheter.

Avvikelse från delningsgrunden kan göras utan delägarnas samtycke

1) om det är viktigt för att ändamålsenliga lägenheter skall kunna bildas,

2) om det inte medför betydande olägenhet för någon delägare, och

3) om ägomassan för någon lägenhet som bildas eller totalvärdet av den egendom som tillfaller lägenheten inte med mer än 30 procent överstiger eller med mer än 10 procent understiger vad som enligt delningsgrunden skulle tillkomma lägenheten.

Utan delägarnas samtycke får avvikelser från delningsgrunden dock vara sådana att delningsgrunden underskrids med högst 30 procent, om avvikelserna inte medför betydande olägenhet för någon delägare och den är nödvändig för åstadkommande av ett ändamålsenligt klyvningsresultat.

Om den egendom som hör till en lägenhet som klyvs inte fördelas enligt delningsgrunden mellan de lägenheter som bildas, betalas ersättning för skillnaden.

67 §

Ett sådant nyskifte genom vilket det är möjligt att undanröja eller minska en sådan betydande olägenhet som byggandet av en allmän väg, en järnväg, en kraftledningslinje eller ett flygfält, inrättandet av ett naturskyddsområde eller genomförandet av något annat dylikt projekt medför för dem som använder fastigheterna kan förrättas, om nyttan av nyskiftet är betydande och det i övrigt är ändamålsenligt att förrätta skiftet (*projektnyskifte*).

68 §

Nyskifte får sökas av en lägenhets ägare eller delägare. Projektnyskifte får sökas också av den som genomför projektet.

För projektnyskifte och för sådant nyskifte som kan främja överlåtandet av mark som tillskottsområden eller annars avsevärt förbättra

förhållandena på orten, kan lantmäteribyrån utfärda förrättningsförrordnande utan ansökan.

77 §

Varje delägare skall erhålla ägor enligt vad han innehaft av hävd så att graderingsvärdet för de ägor som han överlåter vid skiftet motsvarar graderingsvärdet för de ägor som han erhåller vid skiftet (*delningsgrund*).

Utan hinder av 1 mom. kan nyskifte förrättas så att det sammanlagda värdet av de ägor, det trädbestånd, de byggnader, de fasta anordningar och konstruktioner, de andelar i samfälliga områden samt de särskilda förmåner som tillfaller varje fastighet som bildas åt en delägare motsvarar den andel av motsvarande värde av hela nyskiftesområdet vilken enligt delningsgrunden tillkommer delägaren. Nyskifte förrättas i enlighet med detta moment, om alla närvarande delägare enas om saken eller om det är nödvändigt att nyskifte förrättas på detta sätt för att ett ändamålsenligt slutresultat skall kunna nås.

Från den ägomassa som enligt delningsgrunden tillfaller en fastighet eller från totalvärdet enligt 2 mom. får avvikelse göras med högst 20 procent, om det är viktigt för att ändamålsenliga fastigheter skall kunna bildas och det inte medför betydande olägenhet för någon delägare. Med delägarens samtycke kan avvikelserna vara större än den som anges ovan.

Är den ägomassa som tillfallit en delägare eller totalvärdet av egendomen mindre än vad som skulle tillkomma honom enligt delningsgrunden, betalas ersättning för skillnaden. Ersättningen betalas av de delägare som har erhållit mer ägor än vad som tillkommer dem enligt delningsgrunden eller för vilkas del totalvärdet av de fastigheter som bildats åt dem överstiger värdet enligt delningsgrunden.

88 §

Vid nyskifte uppgörs en nyskiftesplan som anger

1) de vägar som skall anläggas och torrlägningsarbeten som skall utföras samt de vattenförsörjnings-, avlopps- och bevattningsanordningar som skall byggas samt planer för dessa,

2) de fastigheter som skall bildas för skiftesdelägarna, samfällda områden och andelar i dem, särskilda förmåner, servitut och vägrätter,

3) platserna för sådana driftscentra som skall flyttas samt bestämmelser om inlösning av byggnader eller annan reglering,

4) samfälld skog som skall bildas,

5) tiden för tillträde av ägor och andra bestämmelser om tillträdet,

6) bestämmelser om hur den ställning innehavare av arrenderätt eller andra särskilda rättigheter har skall ordnas, samt

7) planer för andra åtgärder som skall vidtas vid nyskiftet.

Om någon förrättningskarta ännu inte har uppgjorts, kan nyskiftesplanen också uppgöras utgående från en tillräckligt tillförlitlig flygbildskarta eller annat tillgängligt kartmaterial. Då uppgörs en förrättningskarta enligt 188 § efter det att nyskiftesplanen har fastställts.

Utgående från nyskiftesplanen skall ett preliminärt förslag om ersättningar utarbetas, om detta inte oskäligt fördröjer framläggningen av nyskiftesplanen.

90 §

Nyskifte skall förrättas enligt nyskiftesplanen. Likväl får väg-, torrlägnings-, vattenförsörjnings-, bevattnings- och avloppsnäten kompletteras i någon mån samt andra smärre justeringar av planen företas. Om nyskiftesplanen har uppgjorts enligt 88 § 2 mom. utgående från en flygbildskarta eller annat kartmaterial och om en sådan inexacthet konstateras i kartmaterialet som har inverkat på innehållet i den fastställda nyskiftesplanen, skall saken rättas genom att nyskiftesplanen ändras eller genom att den avvikelse från delningsgrunden som beror på inexactheten ersätts enligt 92 §.

103 §

Fastighetsbestämning förrättas på ansökan av registerenhetens ägare eller delägare eller någon annan person vars rätt direkt berörs av fastighetsbestämningen.

En fastighetsbestämning som behövs för utarbetande eller genomförande av en plan förrättas

på ansökan av kommunen. En rågång vars syfte är uppförande, flyttning eller reparation av ett råmärke förrättas även på ansökan av en sådan myndighet, sammanslutning eller annan person vars åtgärd har gjort rågången nödvändig.

I samband med en fastighetsförrättning förrättas utan ansökan en sådan rågång och annan fastighetsbestämning som behövs för att förrättningen skall kunna verkställas. Fastighetsbestämningen kan även gälla en rätt enligt lagen om enskilda vägar (358/1962).

154 §

Till förmån för en fastighet kan på en annan registerenhets område som *ständigt servitut* stiftas rätt

1) att ta hushållsvatten,

2) att leda hushållsvatten samt att förlägga och använda en vattenledning för hushållsvatten och tillhörande anordningar och konstruktioner,

3) att avleda vatten för torrläggning av mark,

4) att förlägga och använda en avloppsledning och tillhörande anordningar och konstruktioner,

5) att förlägga och använda en telefon-, el-, gas- och värmeledning eller annan dylik ledning samt tillhörande anordningar och konstruktioner,

6) att använda ett område som behövs för bil- eller båtplats, brygga, badplats, lagring av trävirke eller lastplats,

7) att använda ett markområde som behövs för fiske,

8) att ta sten, grus, sand, lera, torv eller andra med dessa jämförbara marksubstanser,

9) att förlägga och använda konstruktioner som behövs för befolkningsskyddet,

10) att förlägga och använda en plats för avfallsinsamling eller en för fastigheterna gemensam värmecentral, samt

11) till ett område som behövs för vägförbindelse inom ett detaljplaneområde.

— — — — —

155 §

Ett servitut som avses i 154 § 1 mom. 1—5, 9 eller 11 punkten samt ett i 6 punkten i nämnda

moment avsett servitut som gäller rätt att använda ett område som behövs som bilplats kan inom ett detaljplaneområde stiftas också till förmån för kommunen.

156 §

Ett servitut får stiftas, om ägarna till den belastade och den berättigade fastigheten eller kommunen och fastighetsägaren, i ett fall då servitutet kan stiftas till förmån för kommunen, avtalar om detta och servitutet är behövligt för fastigheten eller kommunen och det inte medför betydande olägenhet för den belastade registerenheten eller för innehavaren av en servitutsrätt som redan belastar området. Om servitutet likväl behövs för att klyvning, skifte av samfällt område, tvångsbyte av ägor, överföring av ett område, nyskifte eller reglering av byggnadsmark skall kunna verkställas på ett ändamålsenligt sätt, får ett servitut som avses i 154 § 1 mom. 1—8 eller 11 punkten utan avtal mellan sakägarna stiftas på det område som förrättningen omfattar.

Inom ett detaljplaneområde får ett servitut som avses i 154 § 1 mom. 1—4 eller 11 punkten samt ett i 6 punkten avsett servitut som behövs för att användas som bilplats stiftas utan samtycke av den belastade registerenhetens ägare, om servitutet är viktigt för den berättigade fastigheten eller för kommunen och det inte medför betydande olägenhet för den belastade registerenheten eller för innehavaren av en servitutsrätt som redan belastar området.

Vid en fastighetsförrättning skall för varje fastighet och skifte ordnas behövlig vägförbindelse till en gata, byggnadsplaneväg, allmän väg eller sådan enskild väg för vilken ett väglag har bildats, genom stiftande av ett servitut som avses i 154 § 1 mom. 11 punkten eller en ständig eller tidsbestämd vägrätt enligt lagen om enskilda vägar eller någon annan rätt som behövs för vägförbindelsen. I fråga om förutsättningarna för stiftande av en sådan rätt tillämpas lagen om enskilda vägar. På begäran av ägaren till fastigheten skall vid fastighetsförrättningen även avgöras huruvida vägrätt skall beviljas för en sådan enskild väg som avses ovan.

På yrkande av ägaren till en fastighet kan till förmån för fastigheten ordnas behövlig vägförbindelse till ett sådant område till vilket fastigheten har servitutsrätt eller särskild förmån och till ett sådant samfällt område som fastigheten har andel i, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 3 mom.

157 §

Stiftandet av servitut får inte försvåra genomförandet av en detaljplan. Servitutet skall också i övrigt stiftas så att dess syfte nås på ett så förmånligt sätt som möjligt och så att servitutet eller dess utnyttjande inte medför onödig olägenhet för omgivningen eller större skada eller olägenhet för någon än nödvändigt.

Ett servitut får inte stiftas, om det enligt annan lagstiftning vore förbjudet att utnyttja det. Om det enligt annan lagstiftning fordras tillstånd av en myndighet för att utnyttja ett servitut, ersätter stiftandet av servitutet inte ett sådant tillstånd. Utnyttjandet av ett servitut som avses i 154 § 1 mom. 1 eller 2 punkten förutsätter dock inte sådant samtycke av ägaren som avses i 9 kap. 4 § 3 mom. i vattenlagen.

159 §

Vid en förrättning där nya fastigheter bildas, områden byts eller områden fogas till en fastighet, skall den fastighet bestämmas till förmån för vilken ett tidigare stiftat servitut eller en rätt som avses i 156 § 3 mom. förblir gällande.

Har flera fastigheter som bildats vid förrättningen behov av servitutet eller rättigheten, kan det även bestämmas att servitutet eller rättigheten skall förbli gällande till förmån för dessa, om förutsättningar enligt 156 och 157 § föreligger för stiftande av servitutet eller rättigheten.

Ett onödigt servitut eller en onödig rätt enligt lagen om enskilda vägar som gäller ett område som omfattas av en förrättning kan upphävas vid förrättningen.

160 §

Om sakägarna avtalar om åtgärden och den inte försvårar genomförandet av detaljplanen, kan ett servitut som har stiftats vid en fastighets-

förrättning flyttas till ett annat ställe på den belastade registerenhetens område eller nya bestämmelser som begränsar utnyttjandet av servitut utfärdas eller tidigare bestämmelser om utnyttjandet ändras. För åtgärden krävs dock inte något avtal mellan sakägarna

1) om den olägenhet som servitutet på grund av förändrade förhållanden orsakar kan undanröjas eller minskas genom åtgärden, eller

2) om åtgärden möjliggör ett ändamålsenligt utnyttjande av servitutet för dess ursprungliga ändamål, om möjligheterna att utnyttja det har försämrats på grund av förändrade förhållanden,

och om åtgärden inte medför betydande olägenhet för någon registerenhet.

162 §

Ägaren och innehavaren av en belastad registerenhet är berättigade att få ersättning för stiftandet av ett servitut eller en rätt. Skyldig att ersätta en olägenhet eller skada som en åtgärd enligt 160 § orsakar är den som har nytta av åtgärden. Om vägrätt beviljas med stöd av 156 § 3 mom. skall frågan om ersättningsskyldighet enligt 24 § i lagen om enskilda vägar samtidigt behandlas och avgöras. För ett servitut eller en rätt som vid styckning stiftats till förmån för en styckningsfastighet och som behövs för en vägförbindelse som avses i 156 § 3 mom. är likväl stomfastighetens ägare berättigad till ersättning bara av särskilda skäl. Om den belastning som servitutet medför ökar nämnvärt på grund av en bestämmelse som avses i 159 § 2 mom., är den belastade registerenhetens ägare och innehavare berättigade att av de innehavare av servitutsrätt som avses i nämnda moment få ersättning för den ökade olägenhet som beror på detta.

Rätt till ersättning enligt 1 mom. föreligger inte till den del som det har överenskommit eller förutsatts att ersättning inte betalas. När det gäller stiftande av servitutsrätt som belastar ett samnyttjoområde enligt en stranddetaljplan eller enligt en sådan strandplan som fastställts med stöd av den genom markanvändnings- och bygglagen (132/1999) upphävda byggnadslagen (370/1958) har ägaren till området inte rätt till

ersättning i fråga om en byggplats som han överlåtit sedan planen trätt i kraft, om inte rätten därtill uttryckligen har förbehållits i överlåtelsehandlingen.

Har någon arrenderätt eller annan särskild rätt till en registerenhet som omfattas av en åtgärd enligt detta kapitel vilken avser stiftande, flyttning, upphävande eller annan ändring av ett servitut eller en rätt, är denne utöver ägaren och innehavaren av registerenheten berättigad till ersättning för förluster som drabbar denna rätt. Denna ersättning skall beaktas då ersättningen till ägaren och innehavaren av registerenheten bestäms.

165 §

Vid nyskifte får utöver ett ärende som gäller stiftande av en rätt enligt lagen om enskilda vägar även behandlas ett ärende som gäller flyttning, ändring eller upphävande av en sådan rätt enligt nämnda lag som belastar nyskiftesområdet.

190 §

När alla ärenden som hör till en förrättning har behandlats, avslutar förrättningsingenjören förrättningen samt upplyser de sakägare som är närvarande om rätten att söka ändring och ger genast besväransvisning muntligen. Upplysning om rätten att söka ändring skall lämnas och besväransvisning genast ges muntligen också när det vid förrättningen ges ett avgörande över vilket besvär får anföras särskilt enligt 232 § medan förrättningen pågår.

En skriftlig besväransvisning skall fogas till protokollet och genast när förrättningen har avslutats ges till en sakägare som begär det eller ges genast när ett sådant avgörande har givits över vilket besvär får anföras särskilt.

Registrering av förrättningar

194 a §

Behövliga anteckningar om en förrättning kan göras i fastighetsregistret på begäran av en sakägare och de avgöranden som träffats vid förrätt-

ningen verkställas till den del de vunnit laga kraft, även om förrättningen inte till alla delar vunnit laga kraft

1) om det är viktigt för att syftet med förrättningen skall kunna nås och om de besvär som anförs över den avslutade fastighetsförrättningen endast gäller ersättningar eller kostnader eller annars någon sådan omständighet som inte inverkar på

a) utsträckningen av de fastigheter som varit föremål för förrättningen,

b) de rättigheter som behandlats vid förrättningen,

c) ägandet eller innehavet av fastigheter eller områden, och inte heller på

d) anteckningar om förrättningen som annars skall göras i fastighetsregistret, och

2) om de ersättningar som fastställts vid förrättningen har betalats.

Tillstånd att göra anteckningar i fastighetsregistret enligt 1 mom. och verkställa avgöranden ges av jorrdomstolen. Begäran skall lämnas till fastighetsregisterföraren som skall sända den vidare till jorrdomstolen och bifoga sitt utlåtande i saken.

203 §

Är den betalningstid som utsatts för en ersättning längre än tre månader från den dag då förrättningen avslutades eller från den dag då betalningstiden med stöd av 2 mom. började, skall på ersättningen betalas sex procent i årlig ränta, som räknas från den dag då tre månader har förflutit från början av betalningstiden. Om ersättningen inte betalas inom utsatt tid, skall på den obetalda ersättningen betalas en årlig ränta enligt den räntefot som anges i 4 § i räntelagen (633/1982).

209 §

Betalningen av förrättningskostnaderna fördelas mellan sakägarna enligt den nytta de har av förrättningen, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller sakägarna avtalar om en annan fördelning.

Vid styckning betalas förrättningskostnaderna för varje styckningsfastighet och mottagande fastighet av ägaren till respektive fastighet. Om innehavaren av en särskild rättighet enligt 22 § 1 mom. har sökt styckning, svarar han för förrättningskostnaderna för tomtens del.

Vid en fastighetsförrättning som gäller bildande av allmänt område betalas förrättningskostnaderna av kommunen.

232 §

Medan förrättningen pågår söks ändring i avgöranden som gäller

12) betalning av ersättning i ett fall som avses i 203 § 2 mom.,

13) ett beslut huruvida klyvning skall förrättas enligt 50 § 1 eller 2 mom., om inte beslutet baserar sig på ett avtal mellan sakägarna, eller

14) ett beslut om fördelning av förrättningskostnaderna mellan sakägarna medan förrättningen pågår, om inte beslutet baserar sig på ett avtal mellan sakägarna.

233 §

I en besväransvisning skall nämnas den jorrdomstol hos vilken ändring skall sökas samt besvärstiden och den dag då besvärstiden löper ut. Dessutom skall där redogöras för bestämmelserna om fullföljande av besvär samt om besvärsskriftens innehåll och bilagor.

Är besväransvisningen felaktig och har felet inte kunnat tydligt upptäckas, anses besvären vara anförda på rätt sätt om sakägaren har iakttagit antingen besväransvisningen eller vad som föreskrivs om saken.

241 §

Lantmäteribyrån och kommunens fastighetsregisterförare skall sända de fullföljdshandlingar som lämnats in till dem till högsta domstolen sedan den tid som föreskrivits för sökande av ändring har gått ut. Samtidigt skall förrättningshandlingarna tillställas högsta domstolen till påseende. Om en ändringsansökan uppenbart har gjorts för sent, sänds fullföljdshandlingarna till

högsta domstolen utan att förrättningshandlingarna skickas med.

243 §

Jorddomstolen är domför också med ordföranden ensam

1) när det är fråga om sådana förberedande åtgärder som avses i 232 § 3 mom., 235 eller 254—258 § eller därmed jämförliga åtgärder eller en sak som avses i 7 § 2 mom., 194 a § 2 mom., 240 eller 264 §, 265 § 1 eller 3 mom., 275 § 2 mom. eller 278 a §,

271 §

Om det sedan en förrättning har avslutats och innan den har införts i fastighetsregistret framgår att ett sådant fel har begåtts vid tillkännagivandet av förrättningen eller vid annat förfarande i samband med förrättningen som kräver att förrättningen tas upp till ny behandling, kan förrättningen tas upp till ny behandling till den del det är nödvändigt (*rättande av fel i förfarandet*).

280 a §

Om ett sakfel, ett skrivfel eller ett fel i förfarandet visar sig i en förrättning innan den har avslutats men efter att ett avgörande som avses i 232 § 1 eller 2 mom. har givits, får rättandet av felet, utan hinder av avgörandet, tas upp till behandling med iakttagande av vad som i detta kapitel bestäms om rättande av fel i en avslutad förrättning.

281 a §

Om en ansökan eller förrättning gäller en sådan fastighet i fråga om vilken äganderätten enligt 11 kap. 4 § i jordabalken inte inskrivs genom lagfart, visas sakägarens äganderätt till fastigheten genom en anteckning om ägaren i lagfarts- och inteckningsregistret i stället för genom lagfart.

285 §

Ändring i fastighetsregisterförarens beslut om sammanslagning av fastigheter eller om rättande av fel enligt 277 § 2 mom. och i förrättningsingenjörens beslut om rättande av skrivfel enligt 274 § 1 mom. söks genom besvär hos jorddomstolen. Besvär skall anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. I övrigt tillämpas på ändringssökandet vad som bestäms om sökande av ändring i en avslutad förrättning.

288 a §

Sådan befrielse från inteckningsansvar som avses i 28 § 1 mom. sker på begäran av ägaren till styckningsfastigheten. Befrielse från inteckning sker utan att ägaren begär det i sådana fall som avses i 28 § 2 mom. och 134 § 3 mom.

I fråga om befrielse från inteckning i de fall som avses i 28 § 1 och 2 mom. eller 134 § 3 mom. tillämpas vad som i 18 kap. 6 § 2 och 3 mom. i jordabalken bestäms om samtycke av ägarna till de fastigheter som kvarstår som inteckningsobjekt och av innehavarna av panträtter och särskilda rättigheter som belastar dessa fastigheter.

289 §

Om en fastighet med stöd av denna lag har befriats från ansvar för en pantfordran utan samtycke av ägaren till fastigheten eller innehavaren av panträtten och denne lider skada på grund av befrielsen, ersätts skadan av staten eller, om beslutet har fattats av en kommunal tjänsteman, av kommunen. Bestämmelserna ovan om pant rätt och innehavare av panträtt tillämpas på en inskriven sytning och på sytningstagaren i de fall som avses i 28 § 2 mom. och 134 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen angående vissa grannelagsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen av den 13 februari 1920 angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920) en ny 15 § i stället för den 15 § som upphävts genom lag 358/1962, som följer:

15 §

Ägare till registerenheter på skogsmark utanför detaljplaneområden får hugga upp en rå mellan sina enheter, om rån har huggits upp tidigare i samband med en lantmäteriförrättning och dess sträckning inte är oklar eller stridig. Rån skall huggas upp så att rålinjen går mitt i den upphuggna rågatan och tydligt kan urskiljas. Rågatan får huggas upp högst en och en halv meter bred, om inte ägarna avtalar något annat.

Om avtal inte nås om upphuggning av rån, får ägaren till en registerenhet hugga upp rån utan rågrannens samtycke efter att ha underrättat rå-

grannen om detta. De träd som fällts inom råområdet tillkommer ägaren till den registerenhet på vars sida av rån träden har fällts. Den som äger träden skall se till att de tas till vara.

För kostnaderna för upphuggningen av rån svarar den som hugger upp rån, om inte ägarna till registerenheterna avtalar om något annat.

En rå får huggas upp på ovan angivet sätt också inom ett område som i en stranddetaljplan enligt 10 kap. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) har anvisats för skogsbruk.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 18 november 2005
